

تازه‌ترین گزارش از تولید علم ایران در ISI صعود به رتبه چهارم تولید علم جهان طی دوره ۱۰ساله رشد شاخص «نسبت استناد به مقالات» ایران

خبرگزاری دانشجویان ایران - تهران

بر اساس تازه‌ترین اطلاعات پایگاه **ESI**، جمهوری اسلامی ایران طی دوره ۱۰ ساله اول ژانویه ۱۹۹۷ تا ۳۰ ژوئن ۲۰۰۷ با ۲۷ هزار و ۵۲۹ عنوان تولید علمی با یک پله صعود و گذشتن از کشور مصر از نظر تعداد تولیدات علمی نمایه شده در جایگاه چهارم جهان قرار گرفته و به این ترتیب، ایران هم در پایگاه «ای اس آی» و هم در پایگاه «وب آو ساینس»، پس از ترکیه در جایگاه دوم تولید علم جهان اسلام قرار دارد.

دکتر عبدالرضا نوروزی چاکلی، مدیر گروه علم‌سنجی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و عضو هیأت علمی گروه علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه شاهد با اعلام این مطلب در گفت‌وگو با خبرنگار علمی خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا) خاطر نشان کرد: بر اساس آخرین آمار پایگاه **ESI** (**Essential Science Indicators**)، طی دوره ۱۰ ساله اخیر، جمهوری اسلامی ایران در بین ۱۴۵ کشور که رتبه‌بندی بر روی آن‌ها صورت پذیرفته است، در رده چهارم جهان قرار می‌گیرد و این در حالی است که در دوره ۱۰ ساله پیشین که اول ژانویه ۱۹۹۷ تا ۳۰ آوریل ۲۰۰۷ را در بر می‌گیرد، جمهوری اسلامی ایران با ۲۶ هزار و ۴۹۵ عنوان تولید علمی، از این نظر در بین کشورهای جهان در رده چهارم و یکم و در بین کشورهای اسلامی، پس از ترکیه و مصر در رده سوم قرار می‌گرفت.

وی تصریح کرد: بر اساس آمار پایگاه **ESI**، در دوره ۱۰ ساله اول ژانویه ۱۹۹۷ تا ۳۰ ژوئن ۲۰۰۷، کل تولیدات علمی ایران، ۸۵ هزار و ۶۲۹ بار مورد استناد قرار گرفته است که به این ترتیب، نسبت تعداد استنادها به تولیدات علمی ایران، ۳/۱۱ بوده است. هر چند تعداد کل استنادها و همچنین نسبت استنادها به تولیدات علمی ایران نسبت به دهه منتهی به ۳۰ آوریل ۲۰۰۷ افزایش یافته است، اما از این نظر رتبه ایران نسبت به دوره قبل تغییری نداشته است.

دکتر نوروزی چاکلی خاطر نشان کرد: بر این اساس، ایران از نظر تعداد کل استنادها در رتبه چهارم و هشتم جهان و از نظر نسبت تعداد استنادها به تولیدات علمی در رده صد و سی و سوم جهان قرار دارد. لازم به یادآوری است که در دوره ۱۰ ساله پیشین، تعداد کل استنادها به تولیدات علمی ایران، ۸۱ هزار و ۱۵۳ دفعه مورد استناد قرار گرفته بود که بر این اساس، نسبت تعداد استنادها به تولیدات علمی کشورمان، ۳/۰۶ اعلام شده بود.

از طرفی، بر اساس آمار پایگاه **WOS (Web Of Science)**، جمهوری اسلامی ایران در دوره تقریبی ۹ ماهه اول سال ۲۰۰۷ که از اول ژانویه لغایت ۲۵ سپتامبر سال ۲۰۰۷، برابر با ۱۱ دی ماه ۱۳۸۵ لغایت ۳ مهر ماه ۱۳۸۶ را در بر می‌گیرد، دارای ۶۲۸۹ عنوان تولید علمی نمایه شده بوده است. بر اساس این آمار نیز کشورمان از نظر تعداد تولیدات علمی، رتبه دوم را در بین کشورهای اسلامی به خود اختصاص می‌دهد و پس از ترکیه و قبل از

مصر قرار می‌گیرد. این در حالی است که در همین دوره ۹ ماهه، ترکیه دارای ۱۳۴۰۲ عنوان، مصر دارای ۲۶۹۰ عنوان، پاکستان دارای ۱۴۴۳ عنوان و عربستان سعودی دارای ۱۳۱۱ عنوان تولید علمی نمایه شده در پایگاه WOS بوده‌اند .

مدیر گروه علم‌سنجی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در ادامه از افزایش تعداد نشریات ایرانی نمایه شده در پایگاه JCR (Journal Citation Reports) در سال ۲۰۰۶ نسبت به سال ۲۰۰۵ از سه عنوان به شش عنوان خیر داد .

دکتر نوروزی چاکلی تصریح کرد: سه پایگاه ESI ، WOS و JCR از معتبرترین پایگاه‌های علم‌سنجی هستند که توسط "مؤسسه اطلاعات علمی" (Institute for Scientific Information) یا ISI تهیه و روزآمدسازی می‌شوند .

پایگاه ESI ، بر مبنای دوره‌های زمانی ۱۰ ساله، به ارائه آمار در قالب شاخص‌های تعیین شده تولید علم از جمله رتبه علمی کشورها بر اساس تعداد تولیدات علمی، تعداد کل استنادها و نسبت استناد به تولیدات علمی می‌پردازد .

وی در گفت‌وگو با ایسنا خاطرنشان کرد: در پایگاه WOS ، امکان جستجو و استخراج اطلاعات در طول دوره‌های زمانی مختلف و بر اساس شاخص‌های گوناگون علم‌سنجی وجود دارد. پایگاه JCR نیز به ارائه گزارش استنادی نشریات می‌پردازد. از طرفی، تعداد نشریاتی که هر کدام از این پایگاه‌ها نمایه می‌کنند نیز با دیگری متفاوت است .